

Haderslev Bys Borgmestre.

Af Th. O. Achelis.

Erasmus Lautrup har i sin Bog »Chronik und Monographie der Stadt Hadersleben« 1844 givet en Fortegnelse over Haderslev Bys Borgmestre (S. 138—142), han kender 27 Navne indtil 1844. Allerede tidligere havde Peter Rhode samlet 25 Navne indtil 1760, men Listen blev ikke optaget i »Haderslev Amts Beskrivelse«, som udkom 1775, og er derfor ikke benyttet af Lautrup. Denne sidste har indtil 1760 kun 21 Navne og hans historiske Viden er derfor ogsaa paa dette Omraade mindre stor end Forgangerens. Denne Afhandling søger at give en mere fuldstændig Fortegnelse over Borgmestrene end de tidligere Lister, men Opgaven er paa Grund af det mangelfulde Kildematerial vanskelig. Lautrup fortæller, at i den store Ildebrand 1627 de fleste offentlige Dokumenter gik tabt — istedetfor »die meisten« kunde han bedre have skrevet »alle« — og at Branden i Aaret 1759 »hat auch viele Lücken im Stadtarchiv zur Folge gehabt«. Det sidste passer ikke, 1759 blev Raadhuset forskaanet for Ilden; og Lautrup har forresten slet ikke benyttet Byens Arkiv. Værre er det, at Kirkebøgerne paa en Daabsprotokol fra 1737 nær 1759 blev Luernes Rov, og at Judicialprotokollerne sammen med Bytingsprotokollerne indtil 1713 blev afleveret 1854 til Overappellationsretten i Flensborg¹⁾ og er anset for forsvunden siden 1864. Jeg har nu fundet dem i Statsarkivet i Kiel, og det er paa Grund af Judicialprotokollerne mulig at give en fuldstændig Liste over Borgmestrene siden 1629 eller i hvert Fald siden 1664²⁾. Jeg haaber, at det følgende vil vise, at man ogsaa med de faa gamle Kilder, som har staaet til min Raadighed, kan naa et Stykke videre end baade Lautrup og Rhode har gjort.

Byen havde to Borgmestre allerede 1421. De blev valgt blandt Raadmændene, først omkring 1668 begynder Kongen at

¹⁾ C. L. E. von Stemann, Schleswigs Recht und Gerichtsverfassung (1854), S. III.

²⁾ P. Bjerger og Th. Søggaard, Danske Vider og Vedtægter III. (1913) S. 3.

³⁾ En Fortegnelse over Byarkivets Protokoller har Bysekretæren Johann Joachim Behn skrevet ved sin Forflyttelse til Altona I. VIII. 1737 (Acta XVIII, II 3 A f Bilag Haderslev Raadstuearkiv). Den Gang fandtes Retsprotokollerne 1625—39, 1650—53, 1655—1724, 1727—31, 1733—36, nu mangler Aarene 1650—53 og 1655—64.

indskrænke Valgretten (jfr. 1668 Lauenstein, 1688 Brun, 1745 Brun, 1753 Meyland, 1814 Lindenhan).

1421. *E s g h e r u s T y m m e r m a n n* consul Hathersleuensis: 2. II. 1421 (Matthiessen, Aktstykker til Oplysning om Kannikecollegiet i Haderslev, 1856, S. 15).
- 1421—1444. *P e t r u s (P e t e r) I v e r s e n* Proconsul Hathersleuensis: 2. II. 1421 (Matthiessen S. 15); Pæther Ywerss Borgemester i Hadersleff: 13. V. 1422 (RDRM. 5968); Pæar Iwerson burghermester i Hadersleff 29. IX. 1422 (Matthiessen S. 15); Pedher Iwersson borghmester i Hadersløff: 22. VII. 1423 (Matthiessen S. 17); Pædher Iwersson borghermester: I. IX. 1439 (Matthiessen S. 19); Peter Iwersön Borghermester 17. VII. 1440 (Matthiessen S. 20); Peter Iwerson Borghemestern: 4. VIII. 1443 (Matthiessen S. 24); 4. IV. 1444 undersegler han endnu et Dokument (jfr. A. Sach, der Ursprung der Stadt Hadersleben, 1892, S. 76 Anm. 3).
- 1451—1454. *J o h a n n e s S t a r k e*: »cum sigillis..... discreti viri Iohannis Starcken proconsulis Hadersleuensis: 28. IV. 1451 (Matthiessen S. 25); »Hans Star.....meister to Haderschleue: Tingsvidne Haderslev Byting 30. IV. 1454 (RDHDM. 2. Ser. I. S. 111 Nr. 348); 1455: RDHM. 2. S. I., 165 Nr. 512).
- 1455—1459. *S e b b i S v e n d s e n*: 1455: RDHDM. 2. S. I., S. 165 Nr. 512; 1459; Tingsvidne Tyrstrup Herredsting 17. VI. 1545 (Topografisk Samling, Bjerning, Rigsarkivet); død før 1473 (J. Erichsen, Kreis Hadersleben, 1895, S. 35).
- 1463—1483. *E g g e r t H e y t m a n*. »Item gegeben Eggert Heytman druddehalff otting erden uppe den velde Oldenhadersleven unde de hoffstede to Fowerdael« 1463 (Schleswig-Holst.-Urkunden IV., S. 372); som Raadmand forekommer han allerede 1445 (Matthiessen, Samlinger 40) og 1449 (RDM. 7906), som Borgmester endnu 29. III. 1466 i et Dokument af Biskop Nicolaus i Slesvig: »Eggherd Heytman borghmester darsülves, (Vonsbæk Præstearkiv), jfr. Sønderjydske Aarbøger 1906, S. 123 og 1483, jfr. Heimat, 1925, S. 199.
- 1500—1504. *O l u f S e b b i e s s e n*: 27. VI. 1500 (Zeitschrift für Schleswig-Holsteinische Geschichte 40, S. 403); 31. I. 1503 Oloff Sebbissen (l. c. S. 405); Oloff Zebessen: 7. —13. IV. 1504 (l. c. S. 405); Oleff Zebssen (l. c. S. 406). Han nævnes endnu 4. X. 1506 (Dronning Christines Hofhusholdninger, S. 183).
1503. *C l a w e s A n k e r s e n*. »Clawes Anckerssen borgmester«: 31. I. 1503 (Zeitschrift osv. 40, S. 405); som Raadmand forekommer han 24. VIII. 1497 (Diplom. Flensb. S. I, 719). I Frue Kirke er paa Nordsiden ved Sakristiet et stort Kalkmaleri med Underskrift: ».... Claes anchersen.. Anno d....«.
1509. *N i c. K r ø g e r*. (SRD. VIII. 137).
1510. *J ü r g e n A n c k e r s e n*: 12. XI. 1510 (Zeitschrift osv. 40, S. 407). Forekommer allerede 4. X. 1505 og 8. IX. 1506 (Dronning Christines Hofhusholdningsr. S. 167, 180).
1516. *P a w e l l M a t z e n*: 9. VII. 1516 (Zeitschrift osv. 40, S. 413).
- Ca. 1527—1546. *J a c o b P e t e r s e n O l d e n d o r p h*. Hans Son, Hans Jacobsen Oldendorph giver i sine Livserindringer følgende Oplysninger (Thott. 541, 8° Kgl. Bibl. fol. 5 recto): »....dux holzatiæ Christianus.... saepe obtulit Jacobo Pe-

tersen patri meo consulatum, quem diu renuens noluit suscipere, tandem post mortem uxoris suae coactus est invitus etiam sustinere consulatum ab eodem rege; Moderen Elsabe døde 12. X. 1526 (fol. 9 recto); J. P. O. døde 30. VIII. 1546; om hans Borgmesterembede siger Sønnen endvidere (fol. 12 verso): Borgmesterembede siger Sønnen endvidere (fol. 12 verso): »Creatus est autem in consulatum anno 15.., ut esset collega Henrico Mekelnborch (jfr. 1540) tunc temporis consuli, cui antea adfuit Poul Matzen (jfr. 1516). Hoc demortuo substitutus est pater contra voluntatem suam. Adiunxit pater sibi in senatum, postea in consulatum, Nis Lunt, præfectum civitatis ... Defuneto patri successit in consulatum Oluff Jenssen affinis noster«.

- Efter 1527—1561. Nis Lund; jfr. Jacob Petersen Oldendorph (1527—1546). Forekommer som første Borgmester 1548 (Zeitschrift osv. 40, S. 429), hvad han er bleven 1546; lever endnu 1561 (Achelis, Haderslev i gamle Dage I. (1926 S. 84). Hans Segl er afbildet Zeitschrift osv. 40, Tavle 6, Nr. 28.
1540. Hinrick Meckelborch. 11.—18. XI. 1540 (Zeitschrift osv. 40, S. 426). Han forekommer — ikke som Borgmester — allerede 11. XI. 1519 (Zeitschrift osv. 40, S. 415); Knud Bramsen har skrevet et Mindedigt »in mortem honestissimæ matronæ prognatæ Hinrico Meckelburgo, consule Hadersleuensi, conjugisque Matthiadis Anckersen, scribæ et civis Ripensis. Obiit autem Ripis anno domini 1566. 4. Nowemb.« (Kirkehist. Saml. 3. R. I, S. 74 Nr. 36).
- 1546—1569. Oluff Jensen Meckelburg. Født ca. 1487, anden Borgmester 1546: Oluff Jensen, Tingsvidne 5. III. 1563 (Sach, Herzogtum Schleswig III, S. 298); »Olluff Jenssen, borge-meister alhir tho Hadersleff«; død 1. VII. 1569, 82 Aar gammel (Møller, Chronologia). Hans Segl findes afbildet Zeitschrift osv. 40, Tavle 6, Nr. 29.
- Sønnen Peter Jensen, stud. Rostock 11. XI. 1547: Petrus Olavi Hader[s]lauensis, Sogneprest i Halk 1566, død 1594. Om Datteren Marina se S. 5 (Borgmester Wilhelm Schumacher den Yngre).
1556. Jesper eller Jespersen »levede ved samme Tid« (Rhodes Ms. § 8; Thott. 4° 1789—1790).
- 1567—1572. Hieronymus Boldich. Sikkert i Embede 1567 (Kirkehistoriske Samlinger 3. I. 98), død 13. 4. 1572 (saaledes i Teksten) eller 1573 (saaledes i Marginen af Møllers Chronologia; 1574 efter A. D. Jørgensen, Rigsarkivets Historie S. 189); i hvert Fald er han død før 17. IV. 1574; jfr. Aarsberetninger fra Gehejmearkivet II, Tillæg S. 68), forekommer allerede 1544 (Danske Magazin 4. 1. 36). Hans Kone, »Margareta, Jeronimi proconsulis haderslebiani uxor« døde 3. II. 1582 (Schriften des Vereins für Schleswig-Holsteinische Kirchengeschichte 2. R., 7. Bd., S. 449).
- 1574—1583. Wilhelm Schumacher den ældre. 1. III. 1574 Tingsvidne Haderslev Herredsting (Achelis, Haderslev i gamle Dage I, 1926. S. 48); 1581 Borgmestrene Wilhelm Schomaker og Jacob Outzen (Acta XII, Ca I Haderslev Raadstuearkiv); død 9. X. 1583, 78 Aar gammel (Møller, Chronologia). Født ca. 1505 Coesfeld i Westfalen, udvandret ca. 1542

- og blev Vinhandler i Haderslev. Gift med *Bodil*. 3 Børn: *Johann S.*, *Tolder* paa *Gottorp*. — *Georg S.*, Dr. iur., *Archidiac.* Domkapitlet i *Slesvig* 1603, gift med *Anna* 1604; døde 1606 eller 1607. — *Wilhelm* den Yngre, jfr. S. 5 (Kilder: *O. Vaupell*, *Rigskansler Grav Griffenfeld II*, 1882, S. 214; *Møllers Stamtavle i Flensborg Raadstuearkiv*).
- 1574—1576. *Simon Petersen*. Døde 3. X. 1576 (*Møllers Chronologia og Aastrup Kirkebog i Skriften des Vereins osv.*, 2. R. 7. Bd. S. 447). Det er sandsynligvis hans Kone, der dør 20. VII. 1592: »die Mercurii obiit *Elisabe Simens*, uxor consulis *Haderslebiensis*«, (*Skriften des Vereins osv.* 2. R. 7. Bd. 339).
- 1578—1592. *Jacob Outzen*. Forekommer første Gang i et Tingsvidne for *Haderslev Byting* 20. IX. 1578 (*Arnemageanske Diplomsamling XIV*. 23), er 1581 allerede første Borgmester, skønt *W. Schumacher* saa vidt vi veed, har været ældre i Tjenesten: *Kommunitetets Fundats* 27. V. 1581 (*Quellen und Forschungen zur Geschichte Schleswig-Holsteins V*, S. 230); lever endnu 1592 (*Kancelliets Brevbøger* 4. III. 1592).
- 1588—1595. *Johan Schnell*. Raadmand 1581 (*Skyld- og Panteprotokol* 1698—1726, fol. 24), forekommer som Borgmester først i et Tingsvidne for *Haderslev Byting* 29. VI. 1588 »*Jacob Outzen und Johann Snelle Bürgermeister*« (*Matthiessens Samlinger* 35), sidst i et Tingsvidne for *Haderslev Byting* 18. X. 1595: »*Johan Schnell vwnd Hans Matzen Burgermeistere*« (*Arnemageanske Diplomsamling XV*, 23). Gift med *Anna Reimers*; om *Datteren Margarethe* (f. *Haderslev* 15. VI. 1574, d. *Oslo* 1. V. 1647) jfr. *Persh.* T. 2. V, 67 og 3. V. 94.
- 1595—1598. *Hans Mattisen*. Om Aaret 1595 jfr. *Johan Schnell* (1588—1598); døde 16. I. 1598, »bey 70 J. alt« (*Møllers Chronologia*).
- 1598—1605. *Balthasar Braun*. Forekommer som Borgmester først 1598 (*Zeitschrift osv.* 54, S. 380). *Latinskolens Regnskabsfører* 1600—1605; døde 1605, begravet *Nytaarsdag* 1606 i *Frue Kirke*. *Indskriften* lyder: »*Allhier ruhet der ehrenveste und wohlweise Herr Balthasar Braun, wolverdienter Bürgermeister zu Hadersleben, entschlafen A. 1605.* — *Elisabe Balthasars.* — *Auf Bekostigung derer beiden Töchter Margarethae und Catharinae Brauns*«. —
- 1604—1625. *Christopher Boldich*. Valgt til Borgmester i *Foraaret* 1604, I. Borgmester 1606, *Latinskolens Regnskabsfører* s. Aar, døde mellem 1625 (jfr. *Raadstueprotokollen* 16. XI. 1633) og 1630 (i *Raadstueprotokollen* 8. V. 1630 nævnes *Enken* efter ham). Gift med 1) *N. N.*, d. 1593, begravet 4. Søndag efter *Trinitatis die Saturni* (*Aastrup Kirkebog, i Skriften des Vereins osv.* 2. R. 7. Bd. S. 450) 2) *Cirstina*, lever 1636. 5 Børn; *Jiss*, lever 1626; *Barbara*, lever ugift 1636; *Cirstina*, gift med *Jürgen Jacobsen*, *Sognepræst Gammel Haderslev* 1613—1642; — *Hans*, lever 1636; — *Christopher*, lever 1636. —
- 1606—1626. *Lorentz Hanssen*. Valgt 20. XII. 1606: »*Consul creatus die Saturni post 3. Adv.*« (*Skriften des Vereins osv.* 2. R. 7. Bd., S. 454), forekommer som 2. Borgmester i Tings-

- vidner for Haderslev Byting 16. V. og 1. VIII. 1612 (Zeitschrift osv. 40, S. 448 og 450) og 9. VI. 1623 (Acta XII. A. Raadstuearkiv), som 1. Borgmester 10. XI. 1626 (Acta XII. A. Raadstuearkiv). Han dør før 2. V. 1628, jfr. Kancelliets Brevbøger 1627—1629 S. 436. Hans Kone *Maren* var en Søster til Borgmester *Johannes Tanck* (Raadsprotokollen 29. VI. 1633 og 17. VII. 1630).
-—1618. *Carsten Mecklenburg*. Valgt til Raadmand 23. XII. 1696; døde 1618 (Persh. T. 2. V, 66 ff.); forekommer som Borger 1614, 1616 og 1618 (Kancelliets Brevbøger). Gift 19. VII. 1602 (Reinhusens Annales Flensburgenses) med *Margareta*, Datter af Borgmester *Johann Schnell*, som overlever ham; om *Bornene s. Achelis*, Haderslev i gamle Dage II, S. 16.
-—1626. *Iver Ankersen*. Valgt til Raadmand 23. XII. 1606, i Haderslev Bys Skyld- og Panteprotokol 1698—1726 fol. 7. v. »Jep Tamdrup, Borger udi Hadersleben« skylder 100 Mark lybsk, »som min kere hustru[!] fader S. Ifer Ankersen fordum Bürgermester her udi Hadersl. haffuer optagen« (Had. 25. X. 1649). Han er død efter 10. XI. 1626, thi under dette Dato kviterer *Rudolf Faust* for Plovpenge, som er modtaget ved »*Lorentz Hansen* und *Iuer Ankerss* Bürgermeistere der Stadt Hadersleben« (Acta XII. A. Raadstuearkiv). Hans Enke, »*Iffer Ankersen* Wittibe *Anneken Ifferssen*« forekommer i Raadsprotokollen 4. VII. 1635.
-—1626. *Wilhelm Schumacher den yngre*. Søn af Borgmester *Wilhelm S. den ældre* (1574—1583), f. Haderslev 4. IV. 1563, Vinskænk, Raadmand 1605—1606, Borgmester, d. 5. III. 1626. Gift 12. XII. 1587 med *Marina*, Borgmester *Oluf Iensen Mecklenburgs* Datter, f. Haderslev 1560, d. 19. VIII. 1642. — 9 Børn: *Wilhelm S.*, f. 17. VIII. 1589, Borgmester Tønning, d. 28. V. 1646; — *Marine S.*, f. København 6. VII. 1591, lever 1635, gift 29. V. 1608 med Raadmand *Jens Matzen* i Haderslev. — *Bodel*, f. 3. VIII, d. s. Aar. — *Oluf*, f. 11. IV. 1595, Raadmand i Haderslev, Raadets Vinskænk 1635—1649, d. 9. IV. 1649; — *Anton S.*, f. 27. II. 1597, d. s. Aar; — *Herman S.*, f. 27. VIII. 1598, d. s. Aar; — *Johan S.*, f. 1600, d. 1652; — *Hans S.*, f. 25. I. 1603, d. i Bergen 1670 efter *Vaupell*, men opføres ikke blandt Arvingerne efter *Faderen* i Raadsprotokollen 14. V. 1631; — *Els e S.*, f. 12. II. 1604, d. 3. V. 1633, men ikke blandt Arvingerne 1631. (Kilder: Raadsprotokollen 14. V. 1631, *O. Vaupell*, Rigskansler *Grev Griffenfeld II*, S. 214, *Neues staatsbürgerliches Magazin* 4, 738, *Mollers Stamtavle*).
- 1628? sandsynligvis allerede 1626—1650 eller 1651. *Johannes Tanck*. Forekommer i Kancelliets Brevbøger 13. IX. 1628 og i Raadsprotokollen 1629—1639 (Acta C. XIX 5 Nr. 1 Statsarkiv Kiel) og sidst 1650 (Cod. 134 Raadstuearkiv); d. før 1652, i hvilket Aar Arvingerne betaler Skat, 1634 og 1635 er han første, *Thomsen* anden Borgmester (Tingsvidne 8. III. 1634), (*Sach*, Herzogtum Schleswig III, S. 299) og 24. X. 1635, (Cod. 134, S. 273—275 Raadstuearkiv), 1640 er han første, *Knudtsen* anden Borgmester (Tingsvidne 7. X. 1640, Cod. 134, S. 237 -239). Betegnes som Borger 22. II. 1620 (Kancel-

- liets Brevbøger). Sandsynligvis Søn af Karsten og Anne Tanck i Haderslev, hvis Arvinger 1605 forærer to Lysekroner til Frue Kirke i Haderslev (Zeitschrift osv. 20, S. 40). Christian T. betegnes i Johannes E. Schrøders Slægtbog. 1918, S. 7 som Borgmester, men uden Hjemmel. Gift med Magdalena, Datter af Provst Mag. Henricus Dingreve i Haderslev. Om Sønnerne Heinrich og Christian jfr. Sach, Herzogtum Schleswig III, 1907, S. 301. A. I.
- 1629—1639. Niels Thomsen. I Raadsprotokollen 1629—1639, d. 1639, begravet i Frue Kirke med følgende Indskrift: »Hier liegedt begraben der ehrenvester wolweiser Niils Thomsen, weiland Bürgermeister allhier zu Hadersleben. A. 1639«. Sandsynligvis er han identisk med Raadmanden Niels Thomsen (Kancelliets Brevbøger 3. I. 1620).
- 1640—1651. Wilhadtz Knudtzen. Raadmand sikkert fra 1629 (Raadsprotokollen 19. XII. 1629) til 1639, anden Borgmester 1640 (Tingsvidne Cod. 134. S. 237 Raadstuearkiv), første Borgmester 1651. To Børn kendes: Margaretha, d. før 1696 (Raadsprotokollen 18. VII. 1696;) — Anna, gift med Hinrich Werckmeister i Tønder (Raadsprotokollen 7. VII. 1638, Tønder Bys Retsprotokol 2. I. 1643).
- 1651—1667. Hans Christiansen. F. i Uldal, Skydstrup Sogn. Om Aarene 1655—1667 se Acta IX. (1680) Raadstuearkiv; 1661 var han første Borgmester (Noodt, Beyträge S. 264). Gift 1° med N. N. (Rhode, Samlinger til Haderslev Amts Beskrivelse (1775) S. 535); 11 Børn: Anna, gift med Borger Jørgen Kehlet i Haderslev, samt to andre Døttre og den ældste Søn (Byens Obligations-Prot. 1672 fol. 17 r.). 2° med Anna Schrøder, Datter af Sognepræsten Johan S. i Aller og Elisabeth Suderov fra Rostock; hun blev efter Mandens Død gift den 24. XI. 1675 med Cantor Johan Heinrich Bilhard (Persh. T. 7. VI. 134). Fra hendes Ægteskab med Borgmesteren stammer Johan Eichel Læge og Borgmester i København, d. 26. III. 1736 (Historisk Tidsskrift 2. VI. 1856 S. 318 Anm. 3 og Zeitschrift osv. 40, S. 188); og Christen Hansen Eichel pers. Cap. Beftoft 24. IV. 1688, Sognepræst sstds. 13. II. 1700, d. 1707. Desuden, uvist af hvilket Ægteskab, Datteren Ellen, gift med Richard von der Hardt (Persh. T. 7. VI. 126), som overlevede ham, og Anna Elisabeth, gift med Hermann Jansen, Cantor i Haderslev (1717: Acta XII. A. 1757 L., Raadstuearkiv). Raadsprotokollen 19. I. 1669 anfører som Borgmesterens Arvinger: »der H. Rector, Jürgen Keelloth, Hanss Closter, Michell Kroeger, Knudt Lorentzen, Hans Heisselloe«.
1654. Jørgen Lorentz (Rhodes Ms.); en Søn Jürgen Jørgensen forekommer i Raadsprotokollen 8. IV. 1671.
- 1654—1659. Lorentz Knudsen. 1654: Haderslebiensia I, Nr. 53: 2. VI. 1654, 1655—1657: Acta IX, Raadstuearkiv, 1659: Rhodes Ms.: Epitaf i Frue Kirke, opsat 1686 af Raadmand Jens Petersen og Hustru (Trap, Danmark, IX., S. 37). Gift med Bodel. — 4 Børn: Bodel, viet i Frue Kirke 12. VII. 1663 til Byfoged i Haderslev Wagner Oggesen Fleckenberg (1666—1687). Søn af Raadmand Oggesen

- Fleckenberg i Bergen (Raadsprotokol 12. I. 1696); — Birgitte, gift med Matthias Thomæus Schinck, Præst i Skrydstrup 1669—1704; — Knud, Husejer i Haderslev (Raadsprotokol 6. III. 1669); — Anneken, gift med Raadmand Jens Petersen i Haderslev (valgt 2. XI. 1678, d. 1691). Kilder: Raadsprotokollen 17. VI. 1676 og 23. XI. 1678.
1656. Friedrich Kling ifølge Rhodes Ms.; beroer sandsynligvis paa en Fejltagelse, Navnet findes ikke blandt Magistratens Medlemmer fra 1656 i Bilag F. til Byens Regnskab 1772.
- 1661—1667 eller 1668. Hans Hestermann. F. i Wedel ved Elben; var Raadmand 1654, forekommer som ældste Raadmand paa et Tingsvidne af 12. III. 1657 (Inv. Nr. 167 Raadhuset), anden Borgmester 1661 (Acta A. XVII., 809 Statsarkiv Kiel), 1663—1667 (Acta IX. Raadstuearkiv), d. 1667 eller 1668 (Rhodes Ms.). Hans Kone blev begravet 7. II. 1693 (Regnskab Frue Kirke). — 3 Børn: Johannes, imm. Rostock 18. IV. 1659, København 7. IV. 1666, Diac. Haderslev 1675, d. 30. VIII. 1694; — en Datter gift med Hans Ebsen paa Klingbjerg (Raadsprotokol 19. I. 1669), havde Barnedaab 3. X. 1666 (jfr. Sønderjydske Maanedsskrift IV. 1927—28, S. 124); — en Datter gift med Læreren ved Borgerskolen Albert Buck.
- 1668—1690 [—1693]. Just Lauenstein. Forekommer som Borger i et Tingsvidne af 14. II. 1647 (Acta XIII B. 7. Raadstuearkiv), er Raadmand 1654, Borgmester 1668 (Rescript Frederik III's af 5. XII. 1668, at han i Stedet for afdøde Borgmester Hans Hestermann skal være yngste Borgmester og Hospitalsforstander: Acta A. XVIII. 826 Statsarkiv Kiel). I Rescr. af 4. XII. 1690 bestemmes, at Amtsskriveren i Aabenraa Gottfried Schrøder skal vælges til Viceborgmester »wegen des hohen Alters des ältesten hiesigen Bürgermeisters Just Lauenstein« (Cod. 4, Registr. kgl. Rescr., Raadstuearkiv); d. 30. III. 1693 (Rhodes Ms.). Gift 1° med Ingeborg, som dør 3. VII. 1659, 35 Aar gammel (Epitaphium i Frue Kirke); 8. V. 1660. 2° 8. V. 1660 med Elsebe, Datter af Sognepræsten Nicolaus Køndig i Moltrup; hun var først gift med Kirkeforstander Oluf Jensen i 1650; hun døde den 6. Juni 1719, over 89 Aar gammel. — 3 Børn (de to første af første Ægteskab): Johannes, imm. Kiel 20. VIII. 1676; — Gjertrud, f. Assens 6. IV. 1644, gift med: 1° Christopher Mussmann i Haderslev, Borger 8. V. 1624, d. 18. X. 1680; 2° 1696 Pastor Johannes Monrad i Aastrup, d. sstds. 1614, begr. 25. IX. En Datter gift med en Hünitz i Jylland, jfr. Prot. iud. 7. VII. 1703: »Würde ihre Tochter die Fr. Hünitz aus Jutland anhero kommen«.
- 1669—1675. Gottfried Schumacher. Søn af Oluf Schumacher, Raadets Vinskænk 1635—1649, og Sønneson af Borgmester Wilhelm Schumacher den Yngre; f. 25. IX. 1624, blev efter Faderens Død Raadets Vinskænk og Postmester 1649, Raadmand sikkert 1666 (Raadstueprotokol 5. I. 1666), Tolder 1650. Valgt til Borgmester 29. II. 1668, d. 1675 før 9. IX. (Raadsprotokol 9. IX. 1675; 18. VIII. ifølge Mollers Stamtavle,

9. VIII. ifølge O. Vauppel, Grev Griffenfeld, II., S. 214). Gift 29. VIII. 1653 i Flensborg med *Salome Jansen*, f. 9. X. 1632, d. 12. V. 1680, Datter af Hr. *Andreas Jansen* i Flensborg (Raadstueprotokol 20. VI. 1674). Om hendes andet Ægteskab jfr. Borgmester *Arend Brun*, 1689—1705. 7 Børn: *Anna*, d. ung; — *Oluf*, lærer 1674 Tønde binderhaandværket i Mainz (Ægtebrev 20. VI. 1674 i Raadsprotokollen), d. før 1694 (jfr. Raadsprotokol 2. I. 1694), ifølge *Mollers* Stamtafel Lieutenant ved Garden til Hest, f. 10. VIII. 1654, d. 1702; 1677 Fændrik i Kapt. *Crinitz'* Komp. af von den *Brinckers* slesvig. nat. Infanteriregiment, ved Regimentets Opløsning i Landskrona 6. X. 1676 overgik han til Prins *Christians* Regiment (Indk. Sager 706 (1677), var i November 1677 uden Ansættelse. (Indk. Sager 708 (1677). — *Magdalena*, f. 1657, d. 1658; — *Wilhelm Heinrich*, f. 18. VII. 1669 eller 9. V. 1670. Pastor i Stepping 1692—1724, d. 1. IX. 1724; — *Andreas*, f. 10. IV. 1660, Postmester Rendsborg, valgt til Raadmand i Haderslev 13. XI. 1697, d. 4. VIII. 1732; — *Anna Elisabeth*, f. 1669, d. 1670; — *Adolph*, Cornet i kgl. Tjeneste, d. før 1694 (forekommer ikke i *Hirsch's* Militærpersonalier). Kilder: Raadsprotokol 7. XI. 1668, Vauppel l. c., *Mollers* Stamtafle.
- 1675—1676. *Anton Klinge*. Er Raadmand 1661 (*Acta A. XVII.* 809 Statsarkiv Kiel), valgt til Borgmester 9. IX. 1675 efter Borgmester *Gottfried Schumachers* Død under Betingelsen, at han flytter fra Slotsgrunden og genopretter Tinget («das zuvor allhier gewesenes übliches Ding und Recht»; Raadsprotokol 9. IX. 1675), d. 14. XII. 1676 (*Kirkens* Regnskabsbog) eller 15. XII. (*Rhodes* Ms. og *Astrup Kirkebog*: »døde H. Borgermester *Anthon Kling*, min Kones Fader, hora quarta matutina me præsentæ»). Formodentlig Søn af Bysekretær *Friedrich Klinge* i Flensborg (f. Jever 25. III. 1612, d. Flensborg 13. V. 1669) og *Catharine Holst*, fra *Koldenbüttel*, gift 23. VIII. 1640. I Flensborg Raadstueprotokol 9. V. 1661 hedder det efter Bysekretær *Fr. Klinges* Død: »Eod. beschlossen, dass an Antoni Klingen wegen Friedrich Klingen Sehl. Rechnung möge geschrieben werden« (Meddelelse af Hr. Raadstuearkivar, Professor *Dr. Fr. Graef* i Flensborg). Hospitalforstander 1675. Gift med *Anna Elisabeth*, der lever som Enke 1678. 11 Børn: *Anton*, var 1680 Ridefoged i Haderslev Herred. Sønnen *Anton Boldewin* var Præst i Vonsbæk 1716—1740, en anden, *Friedrich*, var Byfoged i Haderslev 1731—1767; — *Dorthe Elisabeth*, d. *Aastrup* 1695, gift 12. IX. 1676 med Pastor *Johannes Monrad* i *Aastrup*; 4 Børn; — *Anna Sophia*, gift 1696 med Farver *Johan Bahnsen* i Haderslev; B. havde først været gift med en *Maria*, i hvilket Ægteskab var en Søn (Raadsprotokol 15. II. 1696); — *Friedrich*, Pastor i Halk 1689—1699, d. 19. II. 1699; — *Just*, Byfoged i Haderslev 1690—1707, begravet 14. VI. 1707; — *Kai Klinge* i København (jfr. *L. Bobé*, *Petrigemeinde* (1925), 435, 500/1.); at han var Broder til Byfogden, fremgaar af Raadsprotokollen 18. IV. 1711; — et Barn, d. 1679; et andet begravet 30. VIII. 1680. — Om to Døttre jfr. *Kirkehistoriske Samlinger* 3. IV. 155, en

trede var gift med Raadmand Tycho Christensen i Haderslev (d. før 1718).

- 1677—1688. Hans Giessmann. Stammer »aus dem Braunschweigischen« (Nachrichten v. Balt. Meere 1766, 86). Deputeret Borger sikkert 1665 (Raadsprotokol 17. III. 1665), valgt til Raadmand 18. II. 1668, til Borgmester 1. II. 1677. D. 1688 mellem 12. V., det sidste Raadsmøde, han deltog i, og 17. VII. (kgl. Rescr., at Raadet maa vælge Arend Brun til Borgmester). Gift 1649 med Cæcila, Datter af Pastor Nic. Køndig i Moltrup (1597—1647), som først 1646 var gift med Christian Knudsen i Solkjær. I Frue Kirkes Regnskab forekommer 6. X. 1673 Klokkepenge til Bryllup for »Herr Hans Giesman«, enten Borgmesterens andet Bryllup eller hans Navn staar for Datterens. En Datters Bryllup 1679—80 (Kirke-regnskab). Som Svigersønner nævnes i Raadsprotokollen 27. III. 1686 Mons. Jens Olufsen og Tingskriver Peter Hansen; førstnævnte er maaske den senere Borgmester Jens Olufsen (1706—1714), sidstnævnte maaske Amtsskriveren, d. før 12. I. 1692 (Papirer paa den gamle Amtsstue, Naffet Nr. 2 i Haderslev) derefter hed hun Elisabeth.
1678. Just Hansen (Rhodes Ms.).
- 1688—1705. Arend Brun. Søn af Detlef Brun, Kaptajn i Frederik III.'s Tjeneste, og Anna Trentzaus (Ligtale over Sønnen Jochim Brun 11. VII. 1728, Haderslev Kirkearkiv); Provindsial-Postmester over Jylland 1676, Tolder; udnævnt til Borgmester 1688 (kgl. Kaldsbrev 17. VII. 1688, jfr. Raadsprotokol 3. VIII. 1688, 12. II. 1698); d. 17. VI. 1705. Gift 1° 14. IV. 1677 med Salome Jansen, Enke efter Borgmester Gottfried Schumacher (jfr. Persh. T. 8. IV. 243), d. 1680, begr. 30. V. (Kirkeregnskab: H. Postmeister seiner Liebste sehl. gestorben für eröffnung 20. Mk.). 2° 9. VI. 1681 med Anna Eleonora Hoyol, Datter af Amtskriver Boldewin Hoyol og Elisabeth Ludolfin, jfr. Aastrup Kirkebog 1681: »d. 9. Jun. d. 4. Nuptiæ Dn. Arendt Brun Postmeisters in Hadersleben mit Anna Eleonora Hojolin fuere«. 3° med Dorothea Augusta (jfr. Raadsprotokol 3. X. 1705), d. 1. XII. 1714 (Ringning med Klokkerne i 3 Dage og efter Prædikenen kostede 40 Mark lybsk). Om Sønnen Arend (d. som Sognepræst i Moltrup 23. VII. 1741) og Joachim (f. 20. VI. 1692, d. 1728 som Quartus ved Haderslev Latinskole) jfr. Persh. T. 7. VI. 131/2, 8. IV. 243, om Sønnen Detlev (Borgmester 1730—1745 jfr. nedenfor; et Fødselsattest for Sønnen Conrad af 2. Ægteskab findes i Raadsprotokollen 20. V. 1706).
- 1691—1707. Gottfried Schröder, Søn af Kirkeforstander og Indbygger paa Slotsgrunden Warmbold S. og Margareta, Datter af Provst Søren Bagger i Kallundborg (Raadsprotokol 16. V. 1722), i Raadsprotokollen 19. XI. 1676 nævnes Carsten S. som Fader), født 1643 (Ligsten i Frue Kirke ifølge Gravstedermatriklen fra 1781 Nr. 34). Herredsfoged i Aabenraa 1676, Amtskriver i Aabenraa 1684, bestemt til at være Viceborgmester ifølge kgl. Resolution 9. XII. 1690, indsat i Embedet 5. II. 1691, første Borgmester 1693, afsat 11. II. 1707; d. 25. VI. 1719 (Kirkeregnskab). — 2 Born: Anna Maria,

- gift med Kaptajn von Holys paa »Leidstenhoff« (det er Lengodset Leisten) i Mecklenborg; — Anna Margareta, gift 1694 med Joachim Soltwedel, Borgmester i Haderslev 1720—1729.
1707. Nicolaus Rüe. Valgt til Borgmester 11. II. 1707, var tillige Ridefoged i Gram Herred (sikkert 1671—1721, jfr. Raadsprotokollen 25. X. 1765), afsat i H. t. kgl. Rescr. af 28. III. 1707 (Raadsprotokol 22. III. 1707); døde 1725. Gift med Maria, Datter af den 1675 afdøde Raadmand Matthias Jensen i Haderslev. Hun døde 1743. Af Børn kendes følgende 5: Matthias Rye, 1781 i København. — Dorothea Sophia, gift 23. XI. 1717 med Rektor Conrad Michael Overbeck (jfr. Persh. T. 7. VI. 127). — Bothilla Catharina, gift 26. IX. 1719 med Rektor Christian Erdmann Schindler, begr. Frue Kirke 30. X. 1729; jfr. Persh. T. 7. VI. 127. — Severin, døde 1704 i Østindien; (jfr. Raadsprot. 19. VIII. 1704). — En Datter begr. Frue Kirke 29. I. 1713.
- 1705—1707, 1708—1714. Jens Olufsen. Valgt til deputeret Borger 20. XI. 1688, til Raadmand 2. X. 1703, til Borgmester 28. IX. 1705. Var suspenderet 1707—1708, igen introduceret 1708 (kgl. Rescr. 3. III. 1708, Cod. 4, N. 172 Raadstuearkiv), begr. 16. XI. 1714. Gift med Justina, Datter af Magister Peter Dreyer i Haderslev; om Sønnen Peter jfr. Achelis, Haderslebener Johanneum, 1921, S. 41, N. 263 og Samlinger til Jydsk Historie og Topografi 1926, S. 195. — Enken fik Kapitän Rehewalds Bo ifølge Testamente, oprettet 18. III. 1708, til Nydelse; d. 1721, begravet 15. III. (Kirkeregnskab).
- 1707—1708. Kai Mussmann. Søn af Christopher M. i Haderslev (d. 1680) og Gjertrud Lauenstein, Datter af Borgmester Just. L. Aflage Eden som Borgmester 15. IV. 1707 (Raadsprotokollen), d. 13. XII. 1708 (Aastrup Kirkebog). Gift 1° med Anna; 2° med Magdalena, Datter af Peter Matzen. Hun blev efter Mandens Død gift med Jürgen Paulsen i Aabenraa (bl. Arvingerne anføres i Raadsprotokollen 13. VIII. 1711: »Jürgen Paulsen wegen seiner Frau Liebsten« og »Mons. Jürgen Paulsen wegen seines Stiefsohns Maatthias Musmann«); hun blev begravet i Aabenraa 28. XI. 1712. — 5 Børn: Anna Christina, f. 1691, d. i Haderslev 18. IV. 1776, var først gift med Claus Jacobsen Lunding (Købmand og deputeret Borger), 21. X. 1729 med Bendix Holst; — Johann Christopher; — Andreas (d. 29. VI. 1754); — Gertrud; de tre sidste anføres i Raadsprotokollen 29. VII. 1710). — Matthias, Borgmester 1757—1768, jfr. nedenfor.
- 1715—1720. Balzar Benzen. Indsat 19. X. 1715, producerer sin Dimission 16. V. 1720 ifølge kgl. Rescr. af 7. V. (Prot. extradjudiciale 16. V. 1720, Cod. 51 Raadstuearkiv). Var tillige Amtsinspektør og Amtsforvalter. Gift med Catharina Dorothea (Raadsprotokol 9. IV. 1722). — Børn: Samuel og Friedrich studerer i Leipzig 1714, et Barn dør 26. VI. 1715 (Kirkeregnskab). Hans Bedstemoder blev begravet i Haderslev 18. XII. 1759.

- 1720—1729. **J o a c h i m S o l t w e d e l**. F. i Husum 28. VIII. 1661 som Søn af Købmand **J o a c h i m S.** i Husum og **A g a t h e M ü l l e r** (d. i Haderslev 1721, begr. 9. II.) fra Haderslev. Deput. Borger 13. XI. 1703 (Raadsprotokol), Raadmand 1715, valgt til Borgmester 24. V. 1720 (Prot. extraiudiciale samme Dag, Cod. 51 Raadstuearkiv), d. 28. XII. 1729 (Ligtale Acta 7 c Kirkearkiv; 29. XI. ifølge Kirkeregnskabet), begravet 10. I. 1730, jfr. Aastrup Kirkebog: »Sepultus est Consul Haderslebiensis Jochum Soltwedel æt. 68«. Gift 1694 med **A n n a M a r g a r e t a S c h r ö d e r**, Datter af Borgmester **G o t t f r i e d S c h.** (1691—1707); hun døde 19. IX. 1736. — 18 Børn: **J a c o b**, som havde Bryllup 2. II. 1735; — **A n n a M a r i a**, gift med **B e r e n d S t u b b e** i Kalundborg (Prot. iud. 8. XI. 1731); — **H e r m a n n G o t t f r i e d**, f. Haderslev 7. X. 1695, imm. Jena 13. VII. 1215, Quartus ved Latinskolen 1719, d. 14. II. 1735, ugift (Ligtale Acta 7 c Kirkearkiv, hvorefter Persh. T. 7. VI. 139 N. 15 bør rettes); **P e t e r**, umyndig 1730; — **J o h a n n G o t t f r i e d**, umyndig 1730; imm. Kiel 15. IV. 1741; — **E l i s a b e t h M a r i a**, umyndig 1730 (jfr. Prot. iud. 4. IV. 1730), d. ugift 30. VIII. 1736; — **J o a c h i m**, studerede 3 Aar i Wittenberg og Jena (Prot. iud. 8. XI. 1731); — **E r n s t**, kom 18 Aar gammel den 22. IV. 1718 til København (Prot. iud. 8. XI. 1731). Er 1732 Toldforvalter i Kalundborg (Prot. iud. 18. XII. 1732).
1726. **J o h a n n V e n n i g h a u s e n**. Udnævnt af Kongen til Viceborgmester 16. X. 1723, Udnævnelsen forelæst paa Raadhuset 12. II. 1726 (Prot. extraiudiciale samme Dag, Cod. 51 Raadstuearkiv). V., som var Postmester i Haderslev 1705—1726, protesterer inod Udnævnelsen paa Grund af Svagelighed og andre Forretninger; den var sket i H. t. en anonym Angivelse, at Soltwedel paa Grund af Alder og Svagelighed ikke længere var i Stand til at føre Borgmesterembedet. Derimod protesterer baade Soltwedel, Raadmændene og de deputerede Borgere, og V. har aldrig tiltraadt Stillingen, skønt han havde indsendt Eden som Borgmester til det tyske Kancelli (1. XII. 1723). Lautrups Oplysninger S. 141 om Soltwedels Afskedigelse 1720 og Vennighausens Embedstid som Borgmester 1720—1745 er aldeles urigtig. Gift 1° med **M a g d a l e n a E l i s a b e t h H ü n i t z**, begr. kort efter 24. II. 1709 i Slesvig. 2° med N. N., som døde den 12. XI. 1754 i Haderslev. En Datter har Bryllup 27. X. 1752, en anden, **M a r i a A u g u s t a**, dor ugift 7. VI. 1776. Sønnen **C a r o l u s F e r d i n a n d u s**, imm. Kiel 1. IV. 1730, Jena 12. IV. 1732, blev Overauditor i den danske Hær. Et Barn begravet 2. X. 1708. Desuden nævnes i Skifte (Raadsprot. 20. II. 1727) **P e t e r C h r i s t o p h e r**, **F r i d e r i c a A n n a S o p h i a**, **D e t l e f** og **U l r i c h A d o l p h**.
- 1730—1745. **D e t l e v B r u n**. En Søn af Borgmester **A r e n d B.** (1688—1705). Valgt til Raadmand 11. IX. 1718, til Borgmester 24. I. 1730 (Prot. extraiudiciale 24. I. 1730; jfr. Aastrup Kirkebog 30. I. 1730: »Senator, Detlef Brun, Consul electus«). D. 2. IV. 1745 (Acta XVIII, 113 Ab ß Raadstuearkiv), jfr. Aastrup Kirkebog 5. IV. 1745: »subito obiit hor. I pom. Consul Hadersleb: Detlef Brun«. Gift 9. V. 1715 (Kirkeregnskabsbog:

- »Mons. Detlef Brun«. Hun hed Catharina Elisabeth, (Acta XVIII, II, 4 c, Bil. 1) og døde som Enke 28. X. 1747. (Kirke-regnskab: »die Frau Bürgermeisterin Bruun«). Hans Borgerbrev findes indført i Raadsprotokollen 12. IX. 1702.
1745. **Johann Ahrend Brun**. Søn af Borgmester Detlev Brun (1730—1745), imm. Göttingen 27. IV. 1735 som stud. iur., Sagfører i Haderslev (Kaldsbrev dat. 4. VI. 1740), udnævnt til Borgmester 4. VI. 1745 (Prot. extrajudiciale 31. VII. 1745, Cod. 52 Raadstuearkiv), d. 14. X. 1745 (Prot. extrajudiciale 10. XI. 1745).
- 1745—1747. **Lütge Asmussen**. F. i Haderslev ca. 1707, valgt til Raadmand 3. X. 1737, til Borgmester 1745; Valget stadfæstes 7. I. 1746 (Acta XVIII, II. 3. Ab 3 Raadstuearkiv). D. 16. VI. 1746 (Acta XVIII, II. 3. Ab 3 Raadstuearkiv), begr. i Aastrup Kirke 21. VI. 1747. Gift 1. X. 1734 med **Anna Apollonia Monrad**, Datter af Sognepræsten **Georg Monrad** i Aastrup, f. Aastrup 1718 (Manusc. 174 Statsarkiv Kiel), d. Aastrup 10. VI. 1737. Den eneste Datter, **Hilleburg Christina**, f. 16. VIII. 1736, blev gift i Aastrup 7. VIII. 1753 med Kommerceraad **Christen Leth** i Vejle.
- 1747 1752. **Christian Friedrich Schnell**. Amtsforvalter (sikkert 1736), Tolder, Justitsraad, paa de deputerede Borgers Forslag valgt til Borgmester 5. VII. 1747; Valget blev stadfæstet 17. VII. 1747 (Acta XVIII, II. 3. Ab 3 Raadstuearkiv); d. Haderslev 23. IX. 1752 (jfr. Aastrup Kirkebog: »starb zu Hadersleb.: H. Justitz-Rath Schnell, Amtsverwalter, Consul, Zollner«. Gift med **Catharina**, som d. 2. III. 1791. Hun oprettede 30. III. 1782 det Schnellske Legat, jfr. Lautrup S. 105.
- 1752—1753. **Jacob Bertelsen Lunding**. Valgt til Raadmand 2. V. 1745, til Borgmester 24. X. 1752, jfr. Aastrup Kirkebog Dom. XVII. post Trinit.: »an statt des verstorbenen Justitzraths Schnell ist H. rath H. Jacob Bertelsen zum Burgermeister in Hadersleben (gewählt)« og Prot. extrajud. 24. X. 1752. D. 4. VI. 1753. Gift 1732 med **Talle Rebecca**, Datter af **Nis Troulsen** i Hjerndrup og **Anna Lorentzen** fra Oksevad; hun d. 21. XII. 1775, 50 Aar og 3 Maaneder gammel. — 8 Børn: **Anna Catharina**, gift 26. X. 1752 med Sognefoged **Conrad Iversen** i Fredsted; — **Anna Sophia**, døbt 11. V. 1742, gift 9. IV. 1761 med **Lorentz Musmann** i Haderslev (f. ca. 1735, d. Haderslev 28. VI. 1781); — **Bertel Jacobsen**, døbt 8. XI. 1739, d. spæd; **Bertel Jacobsen**, døbt 11. V. 1744, gift 1° 19. I. 1775 med **Cathrine Musmann** (se 1757—68); 3 Børn; 2° 28. IV. 1789 med **Metta Catharine Fischer** fra Ejsbøl; — **Nis Bertelsen**, f. ca. 1736, d. Haderslev 21. II. 1795, gift med **Anna Christina Holmer** i Roost: En Datter; — **Magdalena Rebekka**, døbt mellem 12. og 19. V. 1748, gift 1. V. 1777 med **Jacob Holm**, Søn af Herredsfoged **Peter Christian H.** paa Tørring, hun døde før 1786 paa Refsø (han var Ejer af Refsø 1778—1795; Sommersted Kirkebog er brændt); — **Jacob Bertelsen**, døbt 28. VIII. 1753; — **Ingeborg Bertelsen**, d. 1759, begr. 12. XI. i Frue Kirke.
- 1753—1757. **Jens Christian Meyland**. Søn af Sognepræst **Johan M.** i Hoptrup (1698—1742), Sagfører i Haders-

lev (Kaldsbrev 23. V. 1740), valgt til Borgmester 1753, jfr. Prot. extrajudiciale 28. IX. 1753 (Cod. 52 Raadstuearkiv) og Aastrup Kirkebog 1753, Dom. XIV. post Trinit.: »Sachwalter Meyland zum Bürgermeister in Hadersleben, an Justizraths Schnell stelle, introduciret«. D. 2. VI. 1757 (Aastrup Kirkebog har urigtigt 3. VI.: »Obit consul Hatterslebiensis Meiland«, thi i Prot. extrajudiciale 3. VI. 1757 hedder det: »gestern Vormittags um 10 Uhr«).

- 1757—1768. Matthias Musmann. F. i Haderslev ca. 1703, Søn af Borgmester Kai M. (1707—1708) og Magdalene, Peter Matzens Datter, valgt til Borgmester 28. IX. 1757 (Prot. extrajudiciale, Cod. 52 Raadstuearkiv); Valget stadfæstet 24. X. 1757; d. Haderslev 30. VI. 1768. Gift 1° 18. VII. 1730 med Catharina Lunding, Datter af Købmand Michel Jacobsen L. i Haderslev og Anna Margaretha Hollingsen fra Flensborg; hun døde 27. VIII. 1736. Et Barn af dette Ægteskab døde 3. IV. 1735; ingen Børn i Live 1768. 2° 28. V. 1741 med Anna Elisabeth Lunding, f. 1691, Datter af Købmand Nis Jacobsen Lunding og Elsabe Magdalene Hestermann (d. 22. V. 1772), begge fra Haderslev, d. 11. I. 1756 (Kirkeregnskabsbog). — Jfr. Aastrup Kirkebog 1741, Festo Trinit.: »interfui nuptiis [Mathiae] Musmannianis Haderslebiae«. — 10 Børn: Kai, f. 27. X. 1741, deputeret Borger, d. Haderslev 28. I. 1791; gift 1. XI. 1771 med Christina Margaretha, Datter af Niels Jürgensen Hvas paa Ballegaard, d. Haderslev 14. III. 1799; 7 Børn; — Nis, f. 1. IX. 1743, d. Haderslev 17. IX. 1801; gift 1° 28. IX. 1769 med Gunder Christina Kalleisen i Gammel-Haderslev, f. 1747, d. 5. XII. 1772; 2 Børn; 2° med Anna Catharina Bang fra Stostrup ved Fredericia; 2 Børn; — Catharina, f. 23. V. 1745, d. Haderslev 22. VI. 1788; gift 19. I. 1775 med Barthol Jacobsen Lunding (se 1752—53); 4 Børn; — Peter, f. 19. XI. 1746, d. før 1768; — Jacob, f. 15. II. 1748; gift i Gammel-Haderslev 8. II. 1770 med Helena Fischer, Enke efter Sognefoged Stephan Fischer i Ejsbol; Fallerbecka, f. 15. II. 1748, d. før 1768; — Matthias, f. 3. I. 1749; — Elisabeth Magdalena, f. 15. III. 1750, d. Haderslev 7. IX. 1802; gift 1° 31. V. 1771 med Købmand Friedrich Raben, deputeret Borger, Søn af Købmand Andreas Jessen Raben i Haderslev og Lucia Feddersen fra Flensborg, f. 22. IV. 1744, d. Haderslev 18. VI. 1784; 3 Børn; 2° 13. VI. 1786 med Købmand Erich Hofgaard i Haderslev, Søn af Jesper H. og Helena Hiort, begge fra Horsens; f. ca. 1759, d. Haderslev 1. VI. 1804; 4 Børn; — Andreas, f. 6. X. 1754, d. Haderslev 16. VI. 1801; gift med Thalia Rebecca Holm fra Refsø; uden Livsarvinger; — Magdalena, f. 3. I. 1756, d. Kolding 27. 6. 1832, g. 26. X. 1779 med Apoteker Morten Christian Eilschow (= Eilskov) i Kolding.
- 1768—1796. Arnold Christian von Neuhöffel, F. Bordelum 25. IV. 1727, Søn af Diakon Ludwig Philipp von N. (d. 1748) i Bordelum og Magdalena Forster

- (d. 1745); imm. Kiel 15. V. 1747, Amtssekretair i Haderslev sandsynligvis 1750, da Amtssekretair Martensen døde 9. VI. Kaldsbrev som Sagfører 10. I. 1750; valgt til Bysekretair sstds. 1758 16. III., kgl. Konfirmation 3. IV., introduceret 18. IV., Raadmand 1760, Borgmester 1768, (Valgshandlingen er efter Prot. extrajudiciale beskrevet hos Achelis, Haderslev i gamle Dage II., S. 50—51). D. Haderslev 26. VIII. 1796. Gift 25. XI. 1768 med *Sophia Magdalena Bang* (Koncession til Huskopulation 19. XI), Datter af afdøde kgl. Postmester *Jürgen Bang* (d. 9. XII. 1751) i Haderslev og *Hedewig*, født *Nieburg*. — 2 Børn: *Ludwig Georg*, f. 21. IX. 1769, imm. Kiel April 1788, Underretssagfører i Haderslev, d. sstds. 20. XII. 1825; — *Sophia Hedewig*, f. 21. II. 1773; gift 1. VII. 1796 med *Hans Rudolph Hiort*, Amtsforvalter i Haderslev (f. 8. III. 1771, d. Haderslev 13. XI. 1814); om hans Samlinger til Haderslev Bys Historie jfr. Sønderjydske Aarbøger 1892, S. 149 og G. Fr. Claussen, Beiträge zur Geschichte von Hadersleben, 1877, S. 111.
- 1796—1813. *Niels Sørensen*. F. Jels 18. VI. 1763, Søn af Landmand og Sognefoged *Søren Nielsen* og *Susanna Catharina Petersdatter*, imm. Kiel 22. X. 1785, Sagfører i Haderslev, Borgmester 1796, tillige Bysekretær indtil 1802, Byfoged fra 1800, d. Haderslev 4. VIII. 1813. (Biografi af Johannes Knudsen i *Lyna* 1813, S. 265—278). Gift med *Maren Maria Hvas*, f. *Ballegaard* 12. IX. 1772, døbt Falslev 28. X., d. Haderslev 13. IV. 1835. — 7 Børn: *Susanna Sabina*, f. 7. VII. 1794, d. Haderslev 9. II. 1870, gift 21. VI. 1810 med Rektor *Christian August Brauneiser* (f. Tønning 24. X. 1777, d. Haderslev 14. III. 1855); — *Severinus Ferdinand*, f. 7. V. 1796; — *Niels August*, f. 3. V. 1798, d. Haderslev 10. VI. 1798, — *Niels Ludwig August*, f. 27. II. 1800; — *Sophia Catharina*, f. 29. XI. 1801, d. Grossflintbeck 28. II. 1867; gift 10. X. 1829 med Pastor *Johann Heinrich Forchhammer* (f. Skodborg, Haderslev Amt, 20. VIII. 1801, d. Grossflintbeck 13. IX. 1856); — *Friederica Christina Maria*, f. 1. III. 1805, d. Haderslev 26. IX. 1818; — *Christian Gulbrand*, f. 7. XII. 1806, d. Haderslev 11. VIII. 1849; imm. Kiel 5. V. 1827, Bestyrer af en privat Realskole i Haderslev.
- 1814—1836. *Andreas Christopher Lindenhan*. F. i Haderslev 17. II. 1774, Søn af Sagfører *Hans Tobias L.* i Haderslev (f. Haderslev 20. IX. 1739, d. Haderslev 1. XII. 1797, gift 29. XI. 1771) og *Anna Magdalena Huus* (f. Haderslev ca. 1734, d. Haderslev 20. III. 1808; Datter af Gæstgiver *Andreas Huus* i Haderslev og *Maria Peter Fallesens Datter* fra Halk), imm. Kiel 23. IV. 1790, jur. Eksamen Gøttrup 1793, Sagfører i Haderslev, Bysekretær 1796, tillige Raadmand 1802, Borgmester 1814, kgl. Justitsraad 1825, d. Haderslev 31. XII. 1836. (Biografier: Biografisk Leksikon X, 315, Allg. Deutsche Biographie XVIII., 695, Nekrolog der Deutschen XV, I 39). Gift 1° med *Charlotte Amalie Hildeburg Malling*, Datter af Auditeur *Rasmus M.* og *Ulrica Auguste*, født *Böhme* fra Oxenvad Præste-

gaard, d. Haderslev 17. VIII. 1822; 2° 29. X. 1823 med Hansine Malling, Datter af Generalkrigskommissær Peter M. og Martine Catharina Georgia Cretschmer, f. 23. II. 1797; efter Mandens Død blev hun 28. III. 1850 gift med Senator og Købmand C. A. Petersen i Gammel-Haderslev (d. 25. IX. 1857), hun døde 3. X. 1875. 9 Børn af første Ægteskab (andet Ægteskab var barnløst): Sophia Wilhelmine, f. 23. V. 1799, d. Haderslev 5. VI. 1803; — Hans Julius, f. 29. V. 1801, d. Tønder 1855; — Carl Ferdinand, f. 28. IV. 1803, d. Haderslev 21. XI. 1809; — Gustav Adolph, f. 19. IX. 1804, Borgmester i Otterndorf (Hannover, Hadeln Kreds), d. Cuxhaven 7. IX. 1861; — Peter f. 24. IX. 1806; det maa være ham, der 1836 var i Sverig, jfr. H. Schröder i Neuer Nekrolog der Deutschen XV. (1837) I. S. 39—40; — Wilhelm, f. 9. XII. 1807, d. Haderslev 10. V. 1808; — Emil, f. 26. II. 1809, d. Haderslev 11. IV. 1810; — Hermann, 18. VII. 1810, stud. med., d. Haderslev 13. X. 1836; — Ida Maria, f. 19. V. 1813, d. Haderslev 12. IV. 1814.

1837—1844. Ludwlg Friedrich Gabriel Schrader. F. Pinneberg 10. VI. 1784 (1785 efter Danske Magazin VI. 4 (1928) S. 224), Søn af Professor Ludwlg Albrecht Gottfried S. i Kiel, imm. Kiel 26. IV. 1801, slesv. jur. Eks. 1806, Volontør i det Slesvig-Holstenske Kancelli 1806, Ekspeditionssekretær i Feltcommissariatet 1807, Aktuar i Ærø By- og Landsret 3. X. 1810, Bysekretær i Haderslev 1814, udnævnt 28. XII. 1813, Borgmester ssdtds. 16. V. 1837—1844, Politimester i Altona 1844—1848, levede fra Sept. 1848 til 1849 i København, Overpolitimester i Flensborg Efteraar 1849, Borgmester og Politimester i Slesvig Efteraar 1850, Politimester i Altona 1. VII. 1852 indtil April 1860, d. Ottensen 22. I. 1866. Gift 1° med Louise, Datter af Hofpræsten Christian Jessen i Augustenborg og Anna Jessen, f. Augustenborg 17. VIII. 1788, d. Haderslev 12. XII. 1815; 2° med Sophie Henriette Adeline Frein von Eggers, Datter af Christian Ulrich Detlev, Friherre von Eggers og Johanne Ernestine Münter, f. 18. V. 1794, d. Altona 4. XI. 1852 (jfr. Zeitschrift osv. 40, S. 212, hvor Dødsdatoen bør rettes). 2 Børn af første Ægteskab: Louise, f. 21. VI. 1814, levede 1866; — Ludewlg Christian, f. 28. XI. 1815, Præst (se Biogr. Leks.), d. 12. X. 1907, begravet paa S. Jørgens Kirkegaard i Kiel; — 9 Børn af andet Ægteskab: Sophie Friederike Johanne, f. 26. XI. 1817, d. Haderslev 2. XI. 1842; — Christian Detlev Ulrich, f. 6. II. 1819, var 1866 Læge, Dr. med. i Australien; imm. Kiel 24. IV. 1839, Læge ved det 3. Slesvig-Holstenske Jægercorps i Aarene 1848—1850 (Zeitschrift osv. 15, S. 173); — Constance Charlotte Henriette, f. 14. I. 1821, d. Altona 8. XII. 1860; — Justine Auguste Gabriele, f. 25. XII. 1822, levede 1866; — Auguste Georgine Adeline, f. 20. XI. 1825, d. Haderslev 22. X. 1842; — Oluf Friedrich, f. 28. II. 1827, d. Haderslev 4. IV. 1828; — Johanne Ernestine, f. 5. IX. 1828, d. Altona 15. I. 1845; — Ludewicke Juliane Andrea,

- f. 18. V. 1830, d. Haderslev 17. VI. 1831; — Friedrich Sophus, f. 23. XI. 1835, d. Haderslev 26. II. 1840.
- 1844—1848. Gustav Friedrich Lassen. F. Haderslev 8. VIII. 1801. Søn af Herredsfoged Friedrich Christian L. (f. 25. IV. 1765, d. 5. I. 1833), og Marie Sophie, f. Hvas (f. 1774, d. 2. IV. 1806), imm. Kiel 20. X. 1821, Auditor ved det Holstenske Infanteriregiment i Rendsborg 1827, Landfoged paa Sild 1842, Borgmester, Politimester og Byfoged i Haderslev 1844, hvilket Embede han i April 1848 maatte forlade (jfr. Besvarelsen til 2. Post i »Antegnelser til Byen Haderslev Commune-Regnskab for Aaret 1848»: »Det er notorisk bekjendt heri Byen at Etatsraad Lassen forlod Haderslev d. 25. April 1848«), Medlem af Civilforvaltningen i Hertugdømmet 1848—1850, Overpræsident i Flensborg 1850, d. Flensborg 13. III. 1854. Gift 1° 21. IX. 1833 med Corinna Bartholin, f. 15. IX. 1812, d. 10. XI. 1848; 2° 18. VI. 1851 med Helene Regenburg, f. 2. II. 1809, d. 9. VI. 1894.
- 1848—1850. Otto Kier. F. 15. IV. 1792, imm. Kiel 22. X. 1812, Heidelberg 26. XI. 1814, Sagfører i Haderslev 1816, Herredsfoged i Gram Herred 1841, Borgmester 1848 (indsat af den provisoriske Regering), entlediget 1850, d. Altona 22. III. 1863. (Biografi i Jahrbücher für die Landeskunde 7, 1864, S. 299—303).
- 1850—1864. Emil Hammerich. F. København 26. VII. 1801, Søn af Raadmand Fr. H. i København, imm. København 1818, Auditor i Slesvigske Infanteriregiment i Slesvig 1825, i Lauenborgske Jægercorps i Kiel 1827, i 5. Jægercorps ssds. 1842, Byfoged i Mariager 1844, Borgmester, Byfoged, Politimester og Bysekretær i Haderslev 1850 (28. XI. tiltraadte han Stillingen), entlediget 1864, d. Frederiksberg 10. X. 1877.
- 1864—1867. Peter Brodersen Hansen. F. Bredebro 7. IX. 1831, Søn af Farver Jørgen Andreas H. i Bredebro og Metta Kjestine, født Brodersen; undervist i Christiansfeld (Achelis i Schriften des Vereins osv. 2. Række, 9. Bind (1930), S. 44 A. 4), 1849 i Flensborg, Student fra Lübeck 1853 (Genzken, Progr. Lübeck 1902, S. 46, N. 512), imm. Tübingen, München, Kiel 28. IV. 1855, ansat ved Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig i København, derefter Privatsekretær hos Greve Moltke i Holsten; 1864 Borgmester i Haderslev, 1867 Medlem af Appellationsretten i Flensborg, d. 20. III. 1878. Gift 26. VI. 1866 med Louise Augusta Rigsgrevinde Rantzau, f. 14. X. 1832, d. 1890 (Danm. Adels Aarb. 1930, II. 85).
- 1867—1870. Karl Christian Lüders. F. Glückstadt 17. V. 1834, Søn af Overretsraad Peter L. (jfr. Sønderjydske Aarbøger 1889, S. 130. A. 3), imm. Kiel 4. IV. 1853, Herredsfoged i Augustenborg 1864, Borgmester og Bysekretær i Haderslev 1. IX. 1867 (Deput. Prot. 5. IX. 1867); d. Grunewald ved Berlin 1924 som Wirkl. Geheimer Oberregierungsrat.
- 1870—1895. Matthæus Theodor Bernhard Chemnitz. F. Burg paa Femern 11. VII. 1832, imm. Kiel 28. IV. 1859, Heidelberg 25. X. 1859, Borgmester i Haderslev 26. VII. 1870—1. IV. 1895, d. Haderslev 22. VIII. 1900. — Gift

- med Bertha, født Hansen, d. Hannover 9. XII. 1926, begravet i Haderslev.
- 1895—1902. Hugo Elimar Køster. Borgmester i Haderslev 1. IV. 1895—1. IV. 1902, Kommuneforstander i Zehlendorf ved Berlin 1902; indtil 1895 »Gerichtsassessor« i Jever.
- 1902—1920. Gustav Adolph Carl Schindelbauer, Dr. jur.; f. Wittstock an der Dosse 16. IX. 1862, valgt til Borgmester 1902, entlediget 1920, d. Haderslev 31. I. 1926. — Gift med Klara Magdalene Elisabeth, f. Rührmann.
1920. Nicolai Svendsen. F. Skærbæk 10. VIII. 1873, Redaktør af Modersmaalet-Dannevirke 1904—1920, indsat som Borgmester af den internationale Kommission Februar 1920; Amtsskolekonsulent i Tønder siden 1920.
- 1920—1922. Thorvald Frederik Johan Møller, født Müller. F. Flensborg 16. IX. 1858, indtraadt i Firmaet »Nordslesvigs Brandforsikringsforening for rørlige Ejendele« 1900; folkevalgt Borgmester i Haderslev 1920, afgaaet 1922, d. Haderslev 17. IX. 1923.
- 1922—1929. Laurentius Christensen. F. Sørup, Angel, 12. VII. 1855, Søn af Gendarm Lars C., exam. jur. 1891, Direktør for Haderslev Slotsvandmølle 1896, folkevalgt Borgmester 1922, d. Haderslev 4. II. 1929.
- Fra 1929. Andreas Thulstrup. F. Haderslev 7. VII. 1897¹⁾, Landsretssagfører i Haderslev.

Tilføjelser.

- S. 1. Judicialprotokollerne er fra Haderslev Købstad omkring 1867 afleveret til Amtsretten, derfra til Statsarkivet i Slesvig (nu Kiel).
- S. 3. Wilhelm Schumacher: Begravet 24. X. 1583, jfr. Aastrup Kirkebog 1583, Dom. 22. post trinit.: »Vilhelmus schomager sepultus est die Jovis«.
- S. 4. Simon Petersen: Tingsvidne 10. VII. 1574, Acta A. XVII., 721 Statsarkiv Kiel.
- S. 4. Christopher Boldich: Død før 21. III. 1626, Acta A. XVII., 721 Statsarkiv Kiel. — Datteren Anna blev gift med Gert Busch (ikke Borgmester) i Haderslev; jfr. Olaus Schmidt i Norsk slekthistorisk Tidsskrift 3 (1931), S. 8.
- S. 7. Just Lauenstein: Om hans anden Kones første Ægteskab se Nachrichten vom Baltischen Meere 1766, S. 86.
- S. 10. Jens Olufsen. Søn af Oluf Jensen, som 1650 blev gift med Elsabe Køndig, der senere blev gift med Borgmester Just Lauenstein (1668—1690).
- S. 11. Joachim Soltwedel. Berend Stubbe, som Datteren Anna Maria Soltwedel blev gift med, var døbt i Slagelse 1. VII. 1688 og døde 1762 i Kalundborg, begr. 11. I.; hun var død 1761, begr. 23. XII., 56 Aar gammel; jfr. Halling, Meine Vorfahren, Bd. 2/1905/, S. 184—185.
- S. 12. Lütge Asmussen. Imm. Jena 1. IV. 1728.
- S. 12. Christian Friedrich Schnell. Imm. Jena 14. V. 1716: Christianus Friedrich Schnell Segeberga Holsatus. Ligtalen over ham er trykt hos P. Wöldicke, Sammlung neun heiliger Reden (1763), S. 95—109.

¹⁾ Achelis, Aus der Geschichte des Haderslebener Johanneums I (1921) S. 93 Nr. 314.